

Pas a desnivell

L'ham i l'esquer

Es va perfilant l'estratègia que ens espera per a construir la nostra autonomia. Serà una pugna de recursos d'inconstitucionalitat, com una mena de partit de tennis entre les nostres institucions i el govern central. Una de les parts comença a utilitzar raquetes i pilotes trucades, i l'altra dubta entre jugar al fons de la pista o pujar a la xarxa.

De moment, ja es veu com anirà: dels recursos sobre qüestions d'escassa importància, en guanyarem algun. Els altres, els que afecten aspectes realment seriosos, els perdrem tots. És l'etern problema dels àrbitres, que posen en quarantena la noblesa de l'esport.

Els símptomes són tan evidents que ja no s'hi val a fer el paper d'aquells malalts que dissimulen, s'enganyen a si mateixos i fan veure que no els passa res. Ens passa, ens passa...

Els posa de malhumor l'ús dels nostres símbols i els irrita que de la plaga del bilingüisme en vulguem salvar, almenys, la part que ens toca. Els escamna que les traves posades a l'ensenyament no bastin per a evitar que, el poc que podem fer, es vagi fent amb una tenacitat (i amb una colla d'abnegacions individuals i de grup) que comença a donar uns fruits esperançadors. Als avars els solen ocórrer aquests trasbalsos d'esperit: en un moment de feblesa, prometen, però a l'hora de donar tenen uns penediments terribles i tanquen les mans i la bossa. Els ve la sensació d'haver-se excedit, es fan retrets, s'enfaden amb ells mateixos i ho volen corregir convertint les promeses en reclamació d'interessos usuaris d'un capital que no tan sols no han cedit, sinó que no els pertany.

Aquesta situació s'encaixa en un context general que té moltes derivacions. Se suposa que un dels objectius de la justícia, en les sentències que dicta, és l'exemplaritat. Dins aquest clima de confiança preestablerta se li pot demanar, sobretot, que no doni mals exemples. Se celebra (si se'n pot dir celebrar) una vista que tothom diu que és històrica. De bon començament, s'ha produït una topada entre la llibertat d'expressió i els delicats recambrons de la justícia: la primera condemna ha estat contra un diari. A mi em sembla que en aquesta qüestió, la premsa s'equivoca. Concedeix grans espais a transcriure lectures i declaracions davant del tribunal, que

no aporten res que el públic ja no sapiga. En canvi, aquest mateix públic present moltes coses que probablement no seran ventilades. L'únic que s'aconsegueix és donar la impressió, sobretot de cara al món, que la democràcia va de veres i que els òrgans informatius no tenen limitacions pel que fa al nombre de ratlles o de paraules. Quant al fons del que es pot dir, ja és tota una altra cosa, i n'hem tingut proves. En certa manera, es fa el joc als enemics de la llibertat d'expressió, proporcionant-los una disfressa de molta aparença.

A hores d'ara, es jutja a uns individus concrets, que seran condemnats o absolts, sense que es tingui cap garantia que el resultat final de l'episodi canviï gaire les coses. Crec que la premsa s'hauria d'ocupar més de la situació creada que no pas de la sort dels protagonistes visibles, els quals, fent de peó o de peça grossa, han contribuït amb una eficàcia palpable a la cèlebre involució. Tornant als similis esportius (es veu que hi tinc una flaca), es podria dir allò que el marcador és inamovible, amb independència de les targetes grogues o vermelles, de les expulsions, dels suborns i de les primes. Ens han marcat un gol com una casa i els comentaristes, més que no pas de les incidències del partit i de les queixes davant la federació corresponent, farien ben fet d'ocupar-se amb preferència del futur de la lliga.

Per exemple, algun dels sotmesos a procés pot ésser sancionat —és una pura hipòtesi— amb suspensió per a un

parell o tres de partits, sense haver de deixar el club ni la samarreta. Però tornarà a jugar al seu estil, perquè hi ha antecedents memorables, i aleshores valdrà més que els equips contraris, en comptes de fer el ploricó, facin les maletes.

Tinc damunt la taula un exemplar de l'«Avui» que dedica cinc pàgines senceres al judici. No m'atreveixo a criticar-ho, perquè si no ho fes així, en comptes del meu plany en rebria d'altres de més consideració. Però em dol... Els espais en la nostra llengua són preciosos, els tenim dosificats i, ara mateix, patim una ofensiva que hauria de merèixer tota l'atenció i tots els riscos que ens vegem amb cor de posar-hi. El senyor Fraga, que té grans esperances posades en les pròximes eleccions, ha fet una interpellació al govern central, denunciant l'audàcia que suposa (potser insolència, segons ell?) el nostre propòsit de retolar en català a Catalunya. Ens han encolomat, com de passada, una «alta» inspecció en l'ensenyament. Reglamenten l'ús de la nostra bandera, amb una sensibilitat de preferències que denota uns grans escrúpols, aparentment protocolaris. Ens traspassen serveis i funcionaris que suposen maldecaps i responsabilitat, sense la contrapartida dels pressupostos corresponents. En fi: tantes i tantes coses! Jo proposaria de no picar amb els muntatges escènics que organitzen, i que ens apliquéssim de ple a l'obra que ens interessa. ● PERE CALDERS